Утвърдил:

Декан:

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ “СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ”

Факултет: Факултет по славянски филологии

Специалност:

СЛ	И	Ф	0	5	0	1	2	5

Български език и литература и история

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

И	1	0	2

Старогръцки език

Преподаватели: доц. д-р Невена Панова, гл.ас. д-р Димитър Илиев

Учебна заетост					
Аудиторна			**Извънаудиторна**		
Форма	**Хорариум**	**ЕСТК**	**Форма**	**Хорариум**	**ЕСТК**
Лекции	30	1	Доклад / презентация	30	1
Семинари			Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	30	1
Упражнения					

ОБЩА ЗАЕТОСТ	**90**
Кредити аудиторна заетост	**1**
Кредити извънаудиторна заетост	**2**
ОБЩО ЕКСТ	**3**

№	**Формиране на оценката по дисциплината**	**% от оценката**
1.	Присъствие в час	15%
2.	Тематични дискусии в часовете	10%
3.	Тестова проверка	10%
4.	Доклад / презентация	15%
5.	Изпит	50%

Анотация на учебната дисциплина:

Целта на избираемия курс „Старогръцки език“ е да запознае студентите от специалност „Български език и литература и история“ с основните граматически и лексикални особености на старогръцкия език, както и с неговото влияние върху

съвременните езици и култура.

В аудиторните занятия се представя накратко историята на гръцкия език и гръцката графична система, изучават се по-задълбочено имената от първо и второ склонение и сегашно и минало несвършено време (презенс и имперфект) на глаголите от първо спрежение; студентите се запознават накратко с останалите морфологични единици и категории от старогръцката граматика и се въвеждат в основите на старогръцкия синтаксис (с акцент върху падежната система); упражнява се четенето и превеждането на отделни изречения, сентенции и кратки текстове, като се обяснява логиката на свързването и съгласуването между отделните езикови единици.

При всички теми се разискват паралели и различия между старогръцкия език и българския и други съвременни езици, както в полето на морфологията и синтаксиса, така и на лексиката, особено в сферите на езикознанието и историческата наука. С тази задача е съобразен и подборът на материалите за четене и превод. Маркират се и сходствата между старогръцкия и старобългарския, който студентите вече са изучавали като задължителна дисциплина.

В хода на обучението се очаква активност от страна на студентите и предварителна подготовка за всяко занятие. По време на семестъра се предвижда едно писмено упражнение (междинен тест), както и подготвяне на кратки доклади / презентации за отделна дума, граматическа категория или форма на рецепция на старогръцкия в съвременните езици.

Студентите придобиват още знания и умения за самостоятелна работа с речници, граматики и други справочни пособия по старогръцки език; запознават се въвеждащо и с езиковия, литературния и културноисторическия контекст на старогръцките текстове.

Изпитът се състои от попълване на тест (10 – 15 въпроса) върху основните изучени граматически категории и понятия и задължително усвоената лексика (до 100 думи), както и от писмен превод на изречения (общо 3 – 4 реда) с помощта на речник и граматически таблици, и устно обсъждане на двата елемента.

Предварителни изисквания:

Общ интерес към древните езици и култури и тяхното наследство, както и към междуезиковите връзки.

Очаквани резултати:

След успешно завършване на избираемия курс „Старогръцки език“ студентите познават основните моменти от историята на старогръцкия език; морфологията на имената от първо и второ склонение и на глаголите от първо спрежение в презенс и имперфект (индикатив, императив, инфинитив); владеят основни синтактични принципи и конструкции и умеят да четат, анализират и превеждат кратки текстове, съдържащи горните категории; получили са и умения за самостоятелна работа с речникови и граматически пособия и ресурси за ориентация в извори на по-високо ниво; задълбочили са интересите си към наследството на Античността в съвременните езици и култури.

Учебно съдържание

№	Тема:	Хорариум
1	Въведение в дисциплината. История на старогръцкия език. Основни пособия и ресурси	2
2	Старогръцка азбука. Произношение, ударение, надредни знаци	2
3	Падежна система и основни функции на падежите. Определителен член	2
4	Морфология на името. Второ склонение – съществителни имена	2
5	Морфология на глагола. Презенс, индикатив и актив на глаголите от първо спрежение и на спомагателния глагол	2
6	Морфология на името. Първо склонение – съществителни имена. Студентски презентации	2
7	Прилагателни имена по първо и второ склонение. Инфинитив и императив в презенс	2
8	Медиално-пасивен залог (индикатив, инфинитив, императив). Депонентни глаголи	2
9	Първо и второ склонение; сегашно време – обобщение. Писмено упражнение	2
10	Групи глаголи по първо спрежение. Имперфект	2
11	Анализ на кратък текст. Студентски презентации. Старогръцките предлози накратко. Старогръцките местоимения накратко	2
12	Студентски презентации. Трето склонение на имената – окончания и групи накратко	2
13	Анализ на кратък текст. Останалите глаголни категории и времена накратко	2
14	Работа с речникови и граматически пособия. Основни синтактични особености. Обобщение	2
15	Старогръцката лексика в съвременната хуманитаристика. Предизпитни упражнения	2

Конспект за изпит

№	Въпрос
1	Основни особености и категории на старогръцкия език
2	Първо и второ склонение на имената
3	Презенс и имперфект
4	Принципи на анализ и превод на кратък текст с помощта на речник и граматически таблици
5	Наследството на старогръцкия език в съвременните езици

Библиография

Основна:

1. Богданов, Б., Р. Стефанов. Старогръцки език. София, 1988.
2. Давидкова, Ц., П. Лунгарова. Πρακτικόν. Учебно пособие по старогръцки език. Велико Търново, 2003.
3. Славова, Мирена. ΕΛΛΗΝΙΖΕΙΝ. Учебник по старогръцки език + учебен речник. София, 2018[2].
4. Тодоранова, В. Учебник по старогръцки език. Велико Търново, 1999 (III изд.).
5. Янакиева, С. Старогръцки език. Учебно помагало. София, 1998.
6. Balme, Maurice, Gilbert Lawall. Athenadze: Introduction to Ancient Greek. Book 1. Oxford UP, 2003.

Допълнителна:

7. Войнов, Михаил и др. Старогръцко-български речник. София, 1996 (1938[1]).
8. Илиев, Димитър. Практически старогръцки онлайн:
9. https://www.youtube.com/watch?v=ZFsJLgfzW74&list=PL5iaU2GFfkflhWoY5EmjBrP_trba9dVPP
10. Милев, Александър, Георги Михайлов. Старогръцка граматика, IV изд. София, 1979.
11. Проект Тезей. Старогръцката литература на български (преводи и кратки изследвания, вкл. върху транскрипцията на старогр. имена на бълг.). Проект на Катедрата по класическа филология, ФНКФ, СУ: https://theseus.proclassics.org/.
12. Ancient Greek and Latin Dictionaries: https://lsj.gr/wiki/Main_Page.
13. Gottwein, Egon; Gerhard Salomon. Sprachkurs für Altgriechisch. Leipzig und Berlin, 1933: http://www.gottwein.de/grueb/gr000.php.
14. Perseus collection. Greek and roman materials: http://www.perseus.tufts.edu/hopper/collection?collection=Perseus:collection:Greco-Roman.
15. Textkit Ancient Greek Resources: https://www.textkit.com/t/ancient-greek-resources/21091.

Дата: 01.06.2026 г.

Съставили:
доц. д-р Невена Панова

гл.ас. д-р Димитър Илиев

Учебната програма е приета на заседание на ФС на ФСлФ с протокол номер 6 / 9.06.2026 г.